



provincie **HOLLAND**
ZUID

GR BAR-organisatie
INGEKOMEN

reg. nr.

13 DEC. 2019

gem.

Gedeputeerde Staten

Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en
Toezicht

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder

Ons kenmerk
PZH-2019-718498247
DOS-2019-0004713
Uw kenmerk

Bijlagen

Gemeenteraad van Ridderkerk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2020

Geachte raad,

In deze brief besteden wij aandacht aan uw begroting 2020. Ook bieden wij u informatie die wij voor u van belang achten, omdat die van invloed kan zijn op uw financiële positie. Naar aanleiding van ons onderzoek komen wij tot de volgende opmerkingen.

Toezichtregime begroting 2020: repressief toezicht

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief (regulier) toezicht. De begroting hebben wij daarom voor kennisgeving aangenomen. Wij verzoeken u om begrotingswijzigingen, die betrekking hebben op de begroting 2020, binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming naar ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Ook kunnen wij u aanbieden een financiële scan op te stellen, voor het geval u een beter inzicht wilt hebben in uw financiële huishouding. U kunt hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

In het kader van AVG regelgeving zetten wij de contactgegevens van de toezichthouder niet meer bovenaan deze brief, maar in plaats daarvan vermelden wij het algemene telefoonnummer van de provincie.

Doel van financieel toezicht

Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht geldt (zie artikel 203 van de Gemeentewet). Repressief toezicht is regel. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

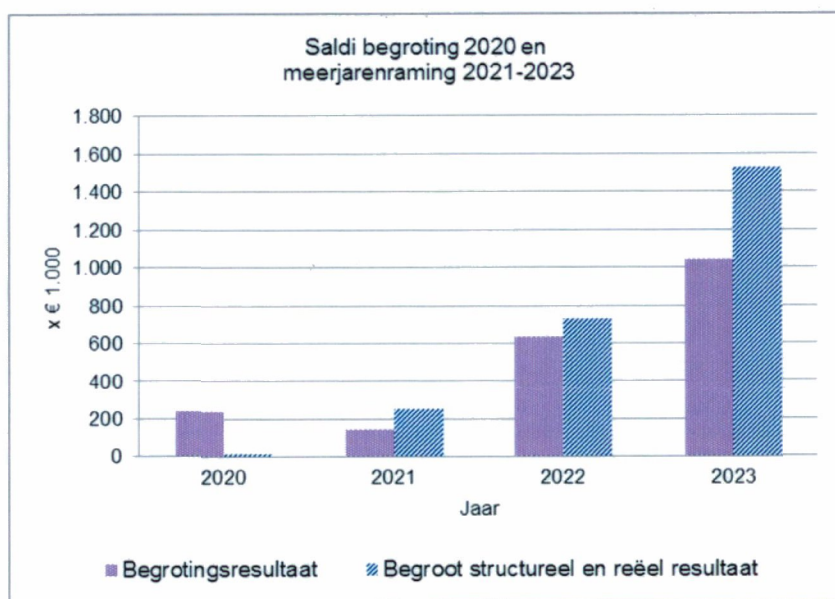


keuren. Preventief toezicht is uitzondering. Dit betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen eerst nog door ons moeten worden goedgekeurd voordat u tot uitvoering kunt overgaan.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime.

Dit leidt tot het volgende beeld, waarmee u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.



Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief incidentele stortingen aan de bestemmingsreserve Nieuw Reijerwaard van € 75.800 in 2022 en € 478.800 in 2023. Deze reservemutaties heeft u in uw begroting aangemerkt als structurele lasten. Reservemutaties zijn in de regel naar aard incidentele baten en lasten.

Dit leidt tot het in bovenstaande diagram gepresenteerde beeld.

Overige opmerkingen

Verkoop aandelen Eneco

Uw gemeente heeft het voornemen om de aandelen Eneco te verkopen. De verkoop heeft een positief incidenteel effect (toename eigen vermogen) en een negatief structureel effect (lagere structurele baten door het wegvallen van de dividendinkomsten). Wij verzoeken u om maatregelen te nemen om deze wegvallende structurele baten vanaf 2021 te compenseren. Een voorbeeld hiervan is het aflossen van langlopende leningen waardoor er structureel rentevoordeel ontstaat.

Daarnaast vragen wij u om bij de besteding van deze incidentele verkoopopbrengst rekening te houden met de structurele effecten op uw begroting. Zo brengen nieuwe investeringen structurele kapitaallasten met zich mee die van structurele dekking voorzien moeten worden.

Stikstof

De huidige stikstofproblematiek zorgt mogelijk voor vertraging voor de verlening van bouw- en omgevingsvergunningen. Dit kan gevolgen hebben voor uw begroting en meerjarenraming. Inmiddels hebben provincies en het Rijk nadere afspraken gemaakt om de vergunningverlening voor bouwprojecten in bepaalde situaties weer op gang te kunnen brengen. Vooral kleinere projecten kunnen hier nu al hun voordeel mee doen. Ook voor grotere projecten zijn nadere afspraken in de maak.

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u een begin heeft gemaakt met de financiële vertaling van de ambities uit het collegeprogramma 2018-2022 en dat deze vertaling in volgende begrotingen verder gestalte zal krijgen. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na volledige verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Aandachtspunten voor de begroting 2021

Sociaal domein

De provincie Zuid-Holland ontving de afgelopen periode signalen van gemeenten over tekorten aan middelen voor Wmo, Jeugd en Participatie. Naast deze signalen zien wij zelf die druk op de gemeentelijke financiën ook. Steeds meer gemeenten dreigen onder preventief toezicht te komen. We zien dat gemeenten verregaande maatregelen nemen om hun begrotingen dekkend te krijgen. De provincie Zuid-Holland heeft hierover in een brief van 12 november jl., aan de ministers van VWS en BZK haar zorg geuit.

De financiële problematiek in het sociaal domein en de neveneffecten ervan worden enerzijds veroorzaakt door volumegroei (zowel in de jeugdzorg als recent in de Wmo) en anderzijds door bezuinigingen die gepaard gingen met de decentralisatie in 2015. De volumegroei is deels ook een succes van de decentralisatie, namelijk het mogelijk maken van betere en effectievere ondersteuning van jongeren, inclusief gezin en cliëntensysteem. Dit doel wordt veelal behaald. Sinds de decentralisaties krijgt meer jeugd toegang tot de juiste zorg.

Uiteraard moeten gemeenten ook voor het jaar 2021 weer een structureel en reëel sluitende begroting indienen. Wij voorzien dat dit voor veel gemeenten als gevolg van de problematiek in het sociaal domein steeds lastiger wordt. Wij verwachten opnieuw forse tekorten te constateren waardoor er (meer) gemeenten onder preventief toezicht dreigen te komen. Als u verwacht dat u voor 2021 niet in staat zal zijn een structureel sluitende begroting vast te stellen, dan verzoeken

wij u ons hierover in een zo vroeg mogelijk stadium te informeren. Wij hebben begrip voor de situatie en zijn graag bereid met u mee te denken over oplossingen.

Omgevingswet

De Omgevingswet zal vanaf 2021 in werking treden. De implementatie van deze wet zal voor uw gemeente gepaard gaan met (incidentele) invoeringskosten en na invoering zal er ook sprake zijn van structurele uitvoeringskosten. Het is belangrijk dat u nu al aan de slag gaat om inzicht te krijgen in wat de invoering van de Omgevingswet voor u zal betekenen, om dit in de begroting 2021 en verder te kunnen verwerken. Hiervoor zijn verschillende modellen in omloop. Meer informatie kunt u vinden op de website:

<https://www.omgevingswetportaal.nl/documenten/publicaties/2019/05/28/financiele-effecten-stelselherzieningomgevingswet>

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Op 30 augustus 2018 is de nieuwe notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV vastgesteld. Deze notitie vervangt de vorige notitie van januari 2012. In deze nieuwe notitie is een nadere duiding gegeven aan de begrippen structureel en incidenteel. In principe zijn alle mutaties in reserves incidenteel van aard. In uw begroting is een aantal structurele toevoegingen en onttrekkingen opgenomen waarvan wij niet direct kunnen vaststellen of deze daadwerkelijk structureel van aard zijn. In de loop van 2020 gaan we onderzoeken hoe deze mutaties zich verhouden tot de nieuwe notitie structurele en incidentele baten en lasten. De uitkomsten uit dit onderzoek nemen we mee in de beoordeling van de begroting 2021. Dit kan eventueel gevolgen hebben voor het structureel resultaat.

Tot slot

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk